Projekt bazy danych systemu zarządzania biblioteką

Karolina Kominiak Dominika Cyganek

Spis treści

Wprowadzenie	2
Dokumentacja przypadków użycia	3
Wymagania	5
Opis koncepcji rozwiązania	6
Wybór technologii	6
Koncepcja realizacji wymagań systemu	6
Przyjęte założenia i uproszczenia	7
Dokumentacja schematu bazy danych	8
Dokumentacja kompletu użytych elementów	9
Dokumentacja tabel bazy danych	9
Komentarz dotyczący wyboru kluczy głównych	12
Dokumentacja triggerów	13
Dokumentacja widoków	13
Dokumentacja procedur składowanych	13
Kod SQL	14
Kod służący do wygenerowania opracowanego schematu bazy danych	14
Tabele	14
Triggery	16
Procedury składowane	17
Widoki	19
Kod służący do wprowadzenia przykładowych danych do poszczególnych tabel systemu	
Aplikacja	24
Struktura projektu	24
Dokumentacja zasobów interfejsu użytkownika	25
Dokumentacja najważniejszych funkcji (main.py)	26
Snis załaczników	29

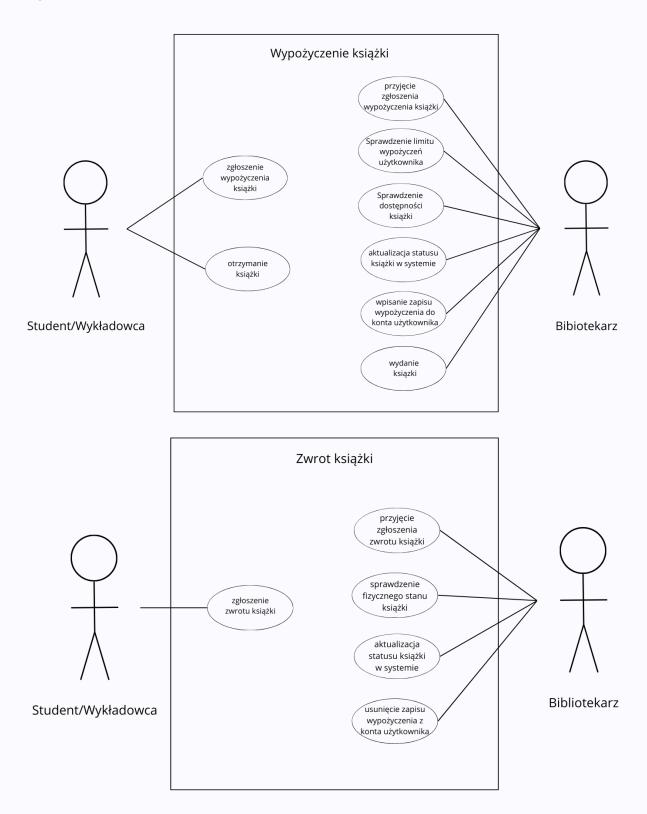
Wprowadzenie

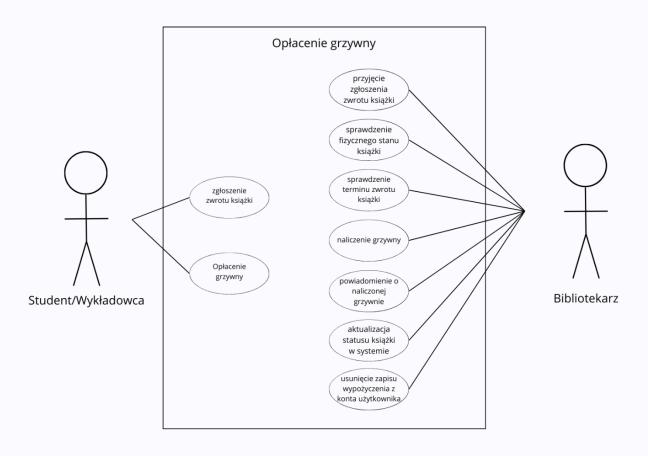
Celem projektu jest stworzenie bazy danych systemu zarządzania biblioteką uczelni, która umożliwi skuteczne administrowanie procesami zachodzącymi w bibliotece oraz obsługę potrzeb jej użytkowników.

W pierwszej fazie projektu, opisanej w poniższym raporcie, skupiono się na fragmencie bazy danych obejmującym tabele związane z osobami korzystającymi z zasobów biblioteki (studenci i wykładowcy) oraz z jej funkcjonowaniem (wypożyczenia i grzywny). Dodatkowo zaprogramowano i opisano prototyp aplikacji internetowej połączonej z bazą danych, możliwej do wykorzystania w bibliotece.

Dokumentacja przypadków użycia

Poniżej przedstawiono diagramy przypadków użycia najistotniejszych procesów zachodzących w bibliotece celem ułatwienia specyfikacji wymagań stawianych systemowi oraz nakreślenia ram jego funkcjonalności.

Wymagania

W pierwszej fazie projektu skupiamy się na wymaganiach funkcjonalnych, aby móc stworzyć zalążek działającego systemu, mając również na uwadze dalsze etapy rozwoju w trakcie implementacji. Na podstawie diagramów przypadków użycia oraz specyfikacji zadania, można określić następujące wymagania:

- **W1** System powinien przechowywać informacje na temat wszystkich książek będących własnością biblioteki: ich tytuły, imiona i nazwiska autorów, nazwy wydawnictw, ich numery ISBN oraz ich daty i miejsca wydania.
- **W2** System powinien przechowywać informacje na temat wszystkich wypożyczeń, zwrotów oraz naliczonych grzywien.
- W3 System powinien przechowywać podstawowe dane osobowe użytkowników biblioteki.
- **W4** System powinien umożliwiać użytkownikowi logowanie się do swojego konta użytkownika oraz wylogowanie się z niego.
- **W5** System powinien umożliwiać studentowi wypożyczanie maksymalnie 5 książek jednocześnie, każdej z nich na maksymalnie 14 dni.
- **W6** System powinien umożliwiać wykładowcy wypożyczanie maksymalnie 10 książek jednocześnie, każdej z nich na maksymalnie 21 dni.
- **W7** System powinien automatycznie naliczać grzywnę w przypadku niezwrócenia książki w terminie o wysokości 0.5 zł za każdy dzień po upłynięciu terminu zwrotu.
- W8 System powinien umożliwiać użytkownikowi biblioteki spłatę naliczonej grzywny.
- W9 System powinien umożliwiać użytkownikowi biblioteki przeglądanie zasobów biblioteki.
- **W10** System powinien umożliwiać użytkownikowi biblioteki pozyskanie szczegółowych informacji o każdej książce będącej własnością biblioteki.
- W11 System powinien umożliwiać użytkownikowi zarejestrowanie zwrotu książki.
- **W12** System powinien umożliwiać użytkownikowi pozyskanie informacji o swoich wypożyczeniach, zarówno aktualnych jak i archiwalnych, oraz o ich statusach.
- **W13** System powinien umożliwiać użytkownikowi pozyskanie informacji o swoich grzywnach oraz o ich statusie.
- W14 System powinien zapewniać bezpieczeństwo bazy danych i nie narażać jej integralności.

Opis koncepcji rozwiązania

Wybór technologii

Projekt systemu został stworzony z myślą o prostocie użytkowania, skalowalności i wydajności. Jako technologię wybrano relacyjną bazę danych głównie ze względu na strukturę przechowywanych w systemie informacji – dane są uporządkowane, schematyczne i jednorodne. Do realizacji wykorzystano dialekt MySQL, ze względu na jego zalety, takie jak uniwersalność, skalowalność czy ochronę danych, które będą miały istotne znaczenie na dalszych etapach rozwoju projektu.

Prototyp aplikacji internetowej napisano w języku Python, przy użyciu framework'a Flask. Jego główną zaletą jest modularność, znacznie ułatwiająca zarządzanie kodem oraz integrację z innymi komponentami systemu, takimi jak baza danych, a także prostota i elastyczność.

Koncepcja realizacji wymagań systemu

W poniższej tabeli przedstawiono plan realizacji wymagań określonych w sekcji Wymagania.

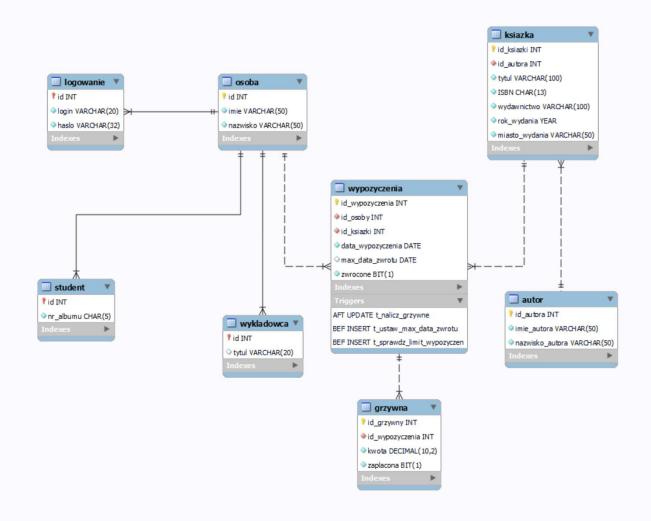
Wymaganie	Sposób realizacji		
W1	Informacje dotyczące książek będą przechowywane w tabeli TAB3 oraz tabeli słownikowej przechowującej imiona i nazwiska autorów TAB1 .		
W2	Informacje dotyczące zwrotów i grzywien będą przechowywane w tabelach TAB2 i TAB8 .		
W3	Informacje użytkowników biblioteki będą przechowywane w tabeli ogólnej TAB5 oraz szczegółowych Student (TAB6) i Wykladowca (TAB7), w zależności od grupy, do której użytkownik należy.		
W4	Dane logowania będą przechowywane w tabeli TAB4 . Proces logowania na poziomie aplikacji będzie umożliwiać funkcja F3 , a wylogowania – funkcja F4 .		
W5, W6	Na tabeli TAB8 zostaną zdefiniowane dwa triggery - T1 i T2 , sprawdzające limit wypożyczeń oraz definiujące czas, na jaki użytkownik może wypożyczyć książkę, w zależności od grupy, do której należy. Sam proces wypożyczania na poziomie bazy danych umożliwi procedura składowana P3 , a na poziomie aplikacji – funkcja F7 .		
W7	Naliczanie grzywny będzie odbywać się przy zwrocie książki. Na poziomie bazy danych proces ten umożliwi procedura składowana P4 .		
W8	Spłatę grzywny umożliwią użytkownikowi: na poziomie bazy danych – procedura składowana P6 , a na poziomie aplikacji – funkcja F11 .		
W9	Przeglądanie dostępnych zasobów biblioteki umożliwi widok V1 wykorzystany wraz z funkcją aplikacji F5 .		
W10	Szczegółowe informacje o książkach dostępne będą dzięki procedurze składowanej P1 oraz funkcji F6 w aplikacji.		

- **W11** Zarejestrowanie zwrotu książki umożliwią: procedura składowana **P4** na poziomie bazy danych oraz funkcja **F9** na poziomie aplikacji.
- **W12** Pozyskanie informacji o wypożyczeniach użytkownika umożliwią procedura składowana **P2** oraz funkcja **F8** w aplikacji.
- **W13** Pozyskanie informacji o grzywnach użytkownika umożliwią procedura składowana **P5** oraz funkcja **F10** w aplikacji.
- W14 Wszystkie operacje dokonywane przez użytkowników odbywają się przy pomocy procedur składowanych oraz widoku, co stanowi barierę bezpieczeństwa dla bazy danych.

Przyjęte założenia i uproszczenia

- 1. W związku z nieokreśleniem konkretnej liczby dni na wypożyczenie, limitów wypożyczeń oraz wysokości grzywny, przyjęto wartości opisane w sekcji *Wymagania*.
- 2. W pierwszej wersji projektu nie przewidziano specjalnej funkcjonalności dla pracowników biblioteki bądź administratorów i władz uczelni.
- 3. Nie opracowano funkcjonalności związanej z rejestracją użytkowników czy zmianą hasła, w założeniu powyższe czynności wykonywane są przez administratora.

Dokumentacja schematu bazy danych

Dokumentacja kompletu użytych elementów

Dokumentacja tabel bazy danych

Tabele ułożone w kolejności alfabetycznej, nie w kolejności implementacji. Domyślnie wartości są NOT NULL, chyba, że sprecyzowano inaczej.

TAB1	Autor Tabela słownikowa przechowująca informacje o wszystkich autorach książek, których prace dostępne są w bibliotece.		
	id_autora	INT (<u>PK</u>)	Automatycznie inkrementowany identyfikator autora.
	imie_autora	VARCHAR(50)	Przechowuje imię autora książki.
ı	nazwisko_autora	VARCHAR(50)	Przechowuje nazwisko autora książki. Komentarz: połączenie imię + nazwisko jest unikalne.

TAB2	Grzywna Przechowuje informacje o naliczonych grzywnach.		
id_grzywny INT (<u>PK</u>)		INT (<u>PK</u>)	Automatycznie inkrementowany identyfikator grzywny.
id_wypozyczenia INT (<u>FK</u>)		INT (<u>FK</u>)	Identyfikator wypożyczenia, którego dotyczy grzywna. Jako FOREIGN KEY łączy tabele Grzywna i Wypozyczenie.
	kwota	DECIMAL(10,2)	Naliczona kwota grzywny. Jest automatycznie inkrementowana o 0.5 zł z każdym dniem po przekroczeniu Wypozyczenie.max_data_wypozyczenia.
	zaplacona	ВІТ	Przechowuje informację o tym, czy grzywna została opłacona pod postacią wartości logicznej (0 – nieopłacona, 1 – opłacona).

TAB3	Ksiazka Przechowuje informacje o wszystkich książkach dostępnych w bibliotece.		
	id_ksiazki	INT (<u>PK</u>)	Przechowuje automatycznie inkrementowany identyfikator książki.
	id_autora	INT (<u>FK</u>)	Przechowuje identyfikator autora; jako FOREIGN KEY łączy tabele Ksiazka i Autor.
tytul		VARCHAR(100)	Przechowuje tytuł książki.
	ISBN	CHAR(13)	Przechowuje numer ISBN książki.
	wydawnictwo	VARCHAR(100)	Przechowuje nazwę wydawnictwa, które wydało książkę.
	rok_wydania	YEAR	Przechowuje rok wydania książki.
	miasto_wydania	VARCHAR(50)	Przechowuje nazwę miasta, w którym wydano książkę.

TAB4	Logowanie Przechowuje informacje wykorzystywane do logowania użytkowników.		
	id	INT (<u>PK</u> , <u>FK</u>)	Przechowuje identyfikator osoby logującej się; jako FOREIGN KEY łączy tabele Logowanie i Osoba.
	login	VARCHAR(20)	Przechowuje login użytkownika.
	haslo	VARCHAR(32)	Przechowuje hasło użytkownika. Komentarz: przyjęto uproszczenie polegające na przechowywaniu haseł w formie ciągu znakowego, co w komercyjnej bazie danych narażałoby bezpieczeństwo użytkowników i należałoby zastosować hash.

TAB5	Osoba Przechowuje informacje o wszystkich osobach korzystających z biblioteki.		
	id	INT (<u>PK</u>)	Automatycznie inkrementowany identyfikator osoby.
	imie	VARCHAR(50)	Przechowuje imię osoby.
	nazwisko	VARCHAR(50)	Przechowuje nazwisko osoby.
TAB6	Przechowuje infor	Student macje o wszystkich studentach l	korzystających z biblioteki.
	id	INT (<u>PK</u> , <u>FK</u>)	Przechowuje identyfikator studenta; jako FOREIGN KEY łączy tabele Student i Osoba.
	nr_albumu	CHAR(5)	Przechowuje unikalny pięciocyfrowy numer albumu stduenta.
TAB7	Wykladowca Przechowuje informacje o wszystkich wykładowcach korzystających z biblioteki.		
	id	INT (<u>PK</u> , <u>FK</u>)	Przechowuje identyfikator wykładowcy; jako FOREIGN KEY łączy tabele Wykladowca i Osoba.
	tytul	VARCHAR(20)	Przechowuje skróconą formę tytułu naukowego/zawodowego wykładowcy. Może przyjmować wartości NULL.

TAB8	Wypozyczenia Przechowuje informacje o wszystkich wypożyczeniach w bibliotece.		
	id wynozyczenia	TNT (PK)	Przechowuje automatycznie

id_wypozyczenia	INT (<u>PK</u>)	Przechowuje automatycznie inkrementowany identyfikator wypożyczenia.
id_osoby	INT (<u>PK</u> , <u>FK</u>)	Przechowuje identyfikator osoby wypożyczającej; jako FOREIGN KEY łączy tabele Wypozyczenia i Osoba.
id_ksiazki	INT (<u>FK</u>)	Przechowuje identyfikator książki, której dotyczy wypożyczenie; jako FOREIGN KEY łączy tabele Wypozyczenia i Ksiazka.
data_wypozyczenia	DATE	Przechowuje datę wypożyczenia książki.
max_data_zwrotu	DATE	Przechowuje maksymalną datę, do której książka musi zostać zwrócona celem uniknięcia naliczenia grzywny. Obliczana przy pomocy triggera. Może przyjmować wartości NULL.
zwrocone	BIT	Przechowuje informację o tym, czy książka została zwrócona pod postacią wartości logicznej (0 – niezwrócona, 1 – zwrócona).

Komentarz dotyczący wyboru kluczy głównych

We wszystkich tabelach zdecydowano o wykorzystaniu automatycznie inkrementowanych liczb całkowitych, ponieważ spełniają wszystkie zasady jakie stawia się kluczom głównym (jednoznacznie identyfikują wiersze, są niezmienne w trakcie życia wiersza, są krótkie i atomowe) oraz nie narażają bezpieczeństwa użytkowników systemu.

Dokumentacja triggerów

- **T1** Trigger t_ustaw_max_data_zwrotu (na tabeli Wypozyczenia) jego zadaniem jest automatyczne ustawienie maksymalnej daty, do której książka musi zostać zwrócona do biblioteki, żeby uniknąć naliczenia grzywny. Sprawdza, czy osobą wypożyczającą jest student, czy wykładowca i zgodnie z tą informacją oblicza stosowny maksymalny termin zwrotu (14 dni dla studenta i 21 dni dla wykładowcy).
- **T2** Trigger t_sprawdz_limit_wypozyczen (na tabeli Wypozyczenia) ma za zadanie zapewnienie przestrzegania przez użytkowników biblioteki limitów wypożyczeń. W przypadku jeśli student chce wypożyczyć więcej niż 5 książek, bądź wykładowca więcej niż 10 książek, trigger spowoduje, że procedura wypożyczenia się nie powiedzie.

Dokumentacja widoków

V1 Widok v_ksiazki – wyświetla listę wszystkich dostępnych w bibliotece książek i informacji o nich. Dodatkowo widok pozwala użytkownikom wyświetlić jedynie książki, które nie są w danym momencie wypożyczone, co znacznie skraca czas dokonywania wypożyczeń.

Dokumentacja procedur składowanych

- P1 Procedura p_info_ksiazka służy do pobierania i zwracania szczegółowych informacji o konkretnej książce z bazy danych na podstawie jej identyfikatora.
- **P2** Procedura p_wypozyczenia zwraca szczegółowe informacje o wszystkich wypożyczeniach dokonanych przez konkretnego użytkownika na podstawie jego identyfikatora.
- **P3** Procedura p_wypozycz_ksiazke umożliwia użytkownikowi dokonanie nowego wypożyczenia (tj. dodania nowego wpisu do tabeli Wypozyczenia). Służy do rejestrowania wszystkich wypożyczeń dokonywanych w bibliotece.
- P4 Procedura p_zwroc_ksiazke obsługuje proces zwrotu książki w systemie. Aktualizuje status zwrotu w tabeli Wypozyczenia, oblicza ewentualne opóźnienie, i jeśli takie występuje, na jego podstawie nalicza odpowiednią grzywnę. Procedura uwzględnia bieżącą datę zwrotu i porównuje ją z maksymalną dopuszczalną datą zwrotu, aby określić wysokość należnej kary za opóźnienie (przyjmując karę 0.5 zł za każdy dzień zwłoki).
- **P5** Procedura p_grzywny służy do pobierania i wyświetlania szczegółowych informacji o grzywnach nałożonych na konkretnego użytkownika biblioteki.
- **P6** Procedura p_oplac_grzywne aktualizuje status grzywny w tabeli Grzywna (zaplacona), oznaczając ją jako zapłaconą i jednocześnie rejestrując fakt uiszczenia płatności na podstawie identyfikatora grzywny.

Kod SQL

Kod służący do wygenerowania opracowanego schematu bazy danych

Tabele

```
CREATE TABLE Autor (
          id_autora INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,
          imie autora VARCHAR(50) NOT NULL,
TAB1
          nazwisko autora VARCHAR(50) NOT NULL,
          UNIQUE (imie_autora, nazwisko_autora)
      );
      CREATE TABLE Grzywna (
          id_grzywny INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,
          id_wypozyczenia INT NOT NULL,
TAB2
          kwota DECIMAL(10,2) NOT NULL,
          zaplacona BIT DEFAULT 0 NOT NULL,
          FOREIGN KEY (id wypozyczenia) REFERENCES Wypozyczenia(id wypozyczenia)
      );
      CREATE TABLE Ksiazka (
          id_ksiazki INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,
          id_autora INT NOT NULL,
          tytul VARCHAR(100) NOT NULL,
          ISBN CHAR(13) NOT NULL,
TAB3
          wydawnictwo VARCHAR(100) NOT NULL,
          rok_wydania YEAR NOT NULL,
          miasto wydania VARCHAR(50) NOT NULL,
          FOREIGN KEY (id_autora) REFERENCES Autor(id_autora)
      );
      CREATE TABLE Logowanie (
          id INT PRIMARY KEY,
          login VARCHAR(20) NOT NULL,
TAB4
          haslo VARCHAR(32) NOT NULL,
          FOREIGN KEY (id) REFERENCES Osoba(id)
      );
      CREATE TABLE Osoba (
          id INT AUTO INCREMENT PRIMARY KEY,
TAB5
          imie VARCHAR(50) NOT NULL,
          nazwisko VARCHAR(50) NOT NULL
      );
```

```
CREATE TABLE Student (
          id INT PRIMARY KEY,
TAB6
          nr_albumu CHAR(5) NOT NULL UNIQUE,
          FOREIGN KEY (id) REFERENCES Osoba(id)
      );
      CREATE TABLE Wykladowca (
          id INT PRIMARY KEY,
TAB7
          tytul VARCHAR(20),
          FOREIGN KEY (id) REFERENCES Osoba(id)
      );
      CREATE TABLE Wypozyczenia (
          id wypozyczenia INT AUTO INCREMENT PRIMARY KEY,
          id_osoby INT NOT NULL,
          id_ksiazki INT NOT NULL,
          data_wypozyczenia DATE NOT NULL,
TAB8
          max_data_zwrotu DATE,
          zwrocone BIT DEFAULT 0 NOT NULL,
          FOREIGN KEY (id_osoby) REFERENCES Osoba(id),
          FOREIGN KEY (id_ksiazki) REFERENCES Ksiazka(id_ksiazki)
      );
```

Triggery

```
DELIMITER //
    CREATE TRIGGER t_ustaw_max_data_zwrotu
    BEFORE INSERT ON Wypozyczenia
    FOR EACH ROW
    BEGIN
        DECLARE userType CHAR(1);
        IF EXISTS (SELECT 1 FROM Student WHERE id = NEW.id osoby) THEN
            SET userType = 'S';
        ELSEIF EXISTS (SELECT 1 FROM Wykladowca WHERE id = NEW.id_osoby) THEN
T1
            SET userType = 'W';
        END IF;
        IF userType = 'S' THEN
            SET NEW.max_data_zwrotu = DATE_ADD(NEW.data_wypozyczenia,
                                                INTERVAL 14 DAY);
        ELSEIF userType = 'W' THEN
            SET NEW.max_data_zwrotu = DATE_ADD(NEW.data_wypozyczenia,
                                                INTERVAL 21 DAY);
        END IF;
    END // DELIMITER ;
```

```
DELIMITER //
    CREATE TRIGGER t_sprawdz_limit_wypozyczen
    BEFORE INSERT ON Wypozyczenia
    FOR EACH ROW
    BEGIN
        DECLARE liczba_wypozyczen INT;
        DECLARE max_wypozyczen INT;
        IF EXISTS (SELECT 1 FROM Student WHERE id = NEW.id osoby) THEN
            SET max_wypozyczen = 5;
        ELSEIF EXISTS (SELECT 1 FROM Wykladowca WHERE id = NEW.id_osoby) THEN
T2
            SET max_wypozyczen = 10;
        END IF;
        SELECT COUNT(*) INTO liczba_wypozyczen
        FROM Wypozyczenia
        WHERE id_osoby = NEW.id_osoby AND zwrocone = 0;
        IF liczba_wypozyczen >= max_wypozyczen THEN
            SIGNAL SOLSTATE '45000'
            SET MESSAGE TEXT = 'Przekroczony limit wypożyczeń.';
        END IF;
    END // DELIMITER ;
```

Procedury składowane

```
DELIMITER //
    CREATE PROCEDURE p zwroc ksiazke (IN p id wypozyczenia INT)
        DECLARE v_max_data_zwrotu DATE;
        DECLARE v_data_zwrotu DATE;
        DECLARE v_opoznienie INT;
        DECLARE v kwota DECIMAL(10,2);
        SELECT max data zwrotu, CURDATE() INTO v max data zwrotu, v data zwrotu
        FROM Wypozyczenia
        WHERE id_wypozyczenia = p_id_wypozyczenia;
P4
        UPDATE Wypozyczenia
        SET zwrocone = 1
        WHERE id_wypozyczenia = p_id_wypozyczenia;
        SET v_opoznienie = DATEDIFF(v_data_zwrotu, v_max_data_zwrotu);
        IF v_opoznienie > 0 THEN
            SET v kwota = v opoznienie * 0.5;
            INSERT INTO Grzywna (id_wypozyczenia, kwota)
            VALUES (p_id_wypozyczenia, v_kwota);
        END IF;
    END // DELIMITER ;
    DELIMITER //
    CREATE PROCEDURE p_grzywny (IN osoba_id INT)
        SELECT id_grzywny, Grzywna.id_wypozyczenia, tytul,
               imie autora, nazwisko autora, data wypozyczenia,
               DATEDIFF(CURDATE(), max data zwrotu) AS opoznienie, kwota,
               zaplacona
P5
        FROM Grzywna
        JOIN Wypozyczenia
            ON Grzywna.id_wypozyczenia = Wypozyczenia.id_wypozyczenia
        JOIN Ksiazka ON Wypozyczenia.id ksiazki = Ksiazka.id ksiazki
        JOIN Autor ON Ksiazka.id_autora = Autor.id_autora
        WHERE Wypozyczenia.id_osoby = osoba_id
        ORDER BY opoznienie DESC, tytul ASC;
    END // DELIMITER ;
    CREATE PROCEDURE p_oplac_grzywne (IN p_id_grzywny INT)
    BEGIN
P6
        UPDATE Grzywna
        SET zaplacona = 1
        WHERE id_grzywny = p_id_grzywny;
    END // DELIMITER ;
```

Widoki

```
DELIMITER //
CREATE VIEW v_ksiazki AS
SELECT K.id_ksiazki, K.tytul, A.imie_autora, A.nazwisko_autora, K.ISBN,
K.wydawnictwo, K.rok_wydania, K.miasto_wydania
FROM Ksiazka K
JOIN Autor A ON K.id_autora = A.id_autora
LEFT JOIN Wypozyczenia W ON K.id_ksiazki = W.id_ksiazki
WHERE W.id_ksiazki IS NULL;
// DELIMITER;
```

Kod służący do wprowadzenia przykładowych danych do poszczególnych tabel systemu

```
-- Wiersze do tej tabeli dodawane są za pomocą triggera. Przykład manualnego dodania danych:
INSERT INTO Grzywna (id_wypozyczenia, kwota, zaplacona) VALUES

(1, 10.00, 1),
(2, 7.50, 0),
(3, 2.50, 1),
(4, 12.50, 1),
(5, 5.00, 0);
```

miasto wydania) VALUES (1, 'Generatywna sztuczna inteligencja z ChatGPT i modelami OpenAi', '9820284921872', 'Helion', 2024, 'Warszawa'), (1, 'Generatywna sztuczna inteligencja z ChatGPT i modelami OpenAi', '9820284921872', 'Helion', 2024, 'Warszawa'), (2, 'ChatGPT. Podstawy i proste zastosowania', '9873867392810', 'Helion', 2024, 'Warszawa'), (2, 'ChatGPT. Podstawy i proste zastosowania', '9873867392810', 'Helion', 2024, 'Warszawa'), (2, 'ChatGPT. Podstawy i proste zastosowania', '9873867392810', 'Helion', 2024, 'Warszawa'), (2, 'ChatGPT. Podstawy i proste zastosowania', '9873867392810', 'Helion', 2024, 'Warszawa'), (3, 'Algorytmy. Ilustrowany przewodnik', '9873620198322', 'Helion', 2017, 'Warszawa'), (3, 'Algorytmy. Ilustrowany przewodnik', '9873620198322', 'Helion', 2017, 'Warszawa'), (3, 'Algorytmy. Ilustrowany przewodnik',

INSERT INTO Ksiazka (id_autora, tytul, ISBN, wydawnictwo, rok_wydania,

'9873620198322', 'Helion', 2017, 'Warszawa'),

'9873620198322', 'Helion', 2017, 'Warszawa'),

(3, 'Algorytmy. Ilustrowany przewodnik',

(3, 'Algorytmy. Ilustrowany przewodnik',

```
'9873620198322', 'Helion', 2017, 'Warszawa'),
(4, 'SQL w mgnieniu oka. Opanuj język zapytań w 10 minut dziennie',
     '9867291827109', 'Helion', 2020, 'Warszawa'),
(5, 'Python. Instrukcje dla programisty',
     '9872736520917', 'Helion', 2023, 'Kraków'),
(6, 'Uczenie maszynowe z użyciem Scikit-Learn, Keras i TensorFlow',
     '9872617289283', 'Helion', 2023, 'Gdańsk'),
(7, 'Systemy siatek w projektowaniu graficznym',
     '9872091736251', 'd2d.pl', 2020, 'Łódź'),
(7, 'Systemy siatek w projektowaniu graficznym',
     '9872091736251', 'd2d.pl', 2020, 'Łódź'),
(8, 'Algorytmy sztucznej inteligencji. Ilustrowany przewodnik',
     '9837263986293', 'Helion', 2021, 'Kraków'),
(8, 'Algorytmy sztucznej inteligencji. Ilustrowany przewodnik',
     '9837263986293', 'Helion', 2021, 'Kraków'),
(8, 'Algorytmy sztucznej inteligencji. Ilustrowany przewodnik',
     '9837263986293', 'Helion', 2021, 'Kraków'),
(9, 'Python dla każdego. Podstawy programowania',
     '9836271928371', 'Helion', 2014, 'Kraków'),
(9, 'Python dla każdego. Podstawy programowania',
     '9836271928371', 'Helion', 2014, 'Kraków'),
(10, 'Myślenie systemowe. Wprowadzenie',
      '9837485032917', 'Helion', 2022, 'Warszawa'),
(12, 'Informatyk samouk', '9374293840591', 'Helion', 2022, 'Kraków'), (13, 'Duthon na matunza Bozwiazania i analiza wykhanych zadaź
(13, 'Python na maturze. Rozwiązania i analiza wybranych zadań
      programistycznych', '8273927483910', 'Helion', 2021, 'Szczecin'),
(14, 'Python na start! Programowanie dla nastolatków',
      '9837462781920', 'Helion', 2017, 'Gdańsk'),
(15, 'Czysta architektura. Struktura i design oprogramowania.
       Przewodnik dla profesjonalistów',
      '9374635284398', 'Helion', 2022, 'Warszawa'),
(15, 'Czysta architektura. Struktura i design oprogramowania.
       Przewodnik dla profesjonalistów',
      '9374635284398', 'Helion', 2022, 'Warszawa'),
(15, 'Czysta architektura. Struktura i design oprogramowania.
       Przewodnik dla profesjonalistów',
```

'9374635284398', 'Helion', 2022, 'Warszawa');

```
ERT INTO Logowanie (id, login, haslo) VAI (1, 'amejasi', 'haslo.123'), (2, 'hubegaj', 'piesek.789'), (3, 'lilib', 'kotek000'), (4, 'julczaj', 'czek0ladaBiala'), (5, 'adszew', '93716haslo0'), (6, 'matebar', 'MmM2290L'), (7, 'luand', 'LucjaJulianna.534'), (8, 'franole', 'JablKo0192'), (9, 'zuzada', 'paczki2019'), (10, 'bartsi', 'p@ssword.333'), (11, 'urszuk', 'orzechoweCiasto420'), (12, 'seweluk', 'NiebieskiDlugopis99'), (13, 'przemszym', 'LubiePizze1'), (14, 'barbzaw', 'Maksio.990'), (15, 'bozewit', '123ananas');
              INSERT INTO Logowanie (id, login, haslo) VALUES
TAB4
               -- Osoby-studenci
              INSERT INTO Osoba (imie, nazwisko) VALUES
                       ('Amelia', 'Jasińska'),
('Hubert', 'Gajewski'),
                       ('Liliana', 'Brzezińska'),
('Julian', 'Czajkowski'),
                       ('Adrianna', 'Szewczyk'),
('Mateusz', 'Baran'),
('Łucja', 'Andrzejczak'),
                        ('Franciszek', 'Olejniczak'),
TAB5
                       ('Zuzanna', 'Dąbrowska'),
('Bartosz', 'Sikora');
               -- Osoby-wykładowcy
              INSERT INTO Osoba (imie, nazwisko) VALUES
                       ('Urszula', 'Żukowska'),
('Seweryn', 'Łukasiewicz'),
                       ('Przemysław', 'Szymański'),
                       ('Barbara', 'Zawadzka'),
('Bożena', 'Witkowska');
               INSERT INTO Student (id, nr_albumu) VALUES
                       (1, '43309'),
(2, '43310'),
(3, '43311'),
                       (4, '43312'),
                       (5, '43313'),
TAB6
                       (6, '43314'),
                       (7, '43315'),
                       (8, '43316'),
```

(9, '43317'), (10, '43318');

```
TAB7

INSERT INTO Wykladowca (id, tytul) VALUES
(11, 'dr'),
(12, 'mgr'),
(13, 'dr inż.'),
(14, 'prof.'),
(15, 'dr');
```

```
TAB8
INSERT INTO Wypozyczenia (id_osoby, id_ksiazki, data_wypozyczenia) VALUES
(2, 1, '2024-05-22'),
(2, 2, '2024-06-02'),
(2, 3, '2024-06-19'),
(11, 4, '2024-05-15'),
(10, 14, '2024-06-01');
```

Aplikacja

Struktura projektu

main.py Główny plik projektu; zawiera niezbędne funkcje i ich wywołania, ścieżki, łączy aplikację z bazą danych oraz renderuje odpowiednie szablony dokumentów.

/templates Zgodnie z konwencją nazewnictwa Flask jest to folder zawierający wszystkie szablony dokumentów.

/static Zgodnie z konwencją nazewnictwa Flask jest to folder zawierający wszystkie pliki stylów CSS oraz pliki *JavaScript*.

Dokumentacja zasobów interfejsu użytkownika

/static

style.css Plik zawierający definicję stylów CSS różnych elementów aplikacji internetowej. Importuje czcionki, ustawia podstawowe style dla wykorzystywanych tagów HTML. Zapewnia estetyczne i spójne wyświetlanie komponentów strony.

/templates

grzywna_oplacona.html Szablon dokumentu wyświetlanego po opłaceniu przez zalogowanego użytkownika grzywny.

grzywny.html Szablon dokumentu wyświetlającego listę wszystkich grzywien zalogowanego użytkownika.

ksiazka_szczegoly.html Szablon dokumentu wyświetlającego szczegółowe informacje o konkretnej książce, wybranej przez użytkownika z listy.

lista.html Szablon dokumentu wyświetlającego listę wszystkich dostępnych do wypożyczenia książek.

start.html Szablon strony głównej.

wypozyczenia.html Szablon dokumentu wyświetlającego listę książek wypożyczonych przez zalogowanego użytkownika.

wypozyczono.html Szablon dokumentu wyświetlanego po wypożyczeniu książki przez zalogowanego użytkownika.

zwrocono.html Szablon dokumentu wyświetlanego po dokonaniu zwrotu książki przez zalogowanego użytkownika.

Dokumentacja najważniejszych funkcji (main.py)

F1	<pre>get_db_connection()</pre>	Funkcja nawiązuje połączenie z bazą danych przy użyciu konfiguracji zapisanej w db_config. Jeśli połączenie się nie powiedzie z powodu nieprawidłowej nazwy użytkownika lub hasła lub brakującej bazy danych, wypisuje odpowiedni komunikat. W przypadku innego błędu wypisuje ogólny komunikat błędu.
F2	hello()	Funkcja sprawdzająca, czy użytkownik jest zalogowany: jeśli tak – przekierowuje użytkownika na stronę główną, jeśli nie – na stronę logowania.
F3	login()	Funkcja obsługuje proces logowania użytkownika. Jeśli żądanie jest metodą POST, pobiera nazwę użytkownika i hasło z formularza, następnie nawiązuje połączenie z bazą danych za pomocą funkcji get_db_connection(), po czym sprawdza zgodność danych przesyłanych przez formularz logowania z tabelą Logowanie w bazie danych. Jeśli dane logowania są poprawne, ustawia sesję użytkownika i przekierowuje do strony głównej. W przypadku nieprawidłowych danych logowania, zwraca odpowiedni komunikat. Również w przypadku problemów z połączeniem z bazą danych zwraca odpowiedni komunikat błędu.
F4	logout()	Funkcja umożliwiająca wylogowanie się użytkownika i tym samym zakończenie sesji.
F5	lista_ksiazek()	Funkcja pobiera listę książek z bazy danych korzystając z widoku v_ksiazki, aby wyrenderować ją w formie tabeli. Jeśli połączenie z bazą danych za pomocą funkcji get_db_connection() się powiedzie, wykonuje zapytanie SQL, które zwraca informacje o książkach. Następnie zamyka połączenie i przekazuje dane książek do szablonu <i>HTML</i> lista.html, aby wyświetlić je na stronie. W przypadku problemów z połączeniem z bazą danych, zwraca komunikat informujący o błędzie.
F6	ksiazka_details(id_ksiazki)	Funkcja pobiera szczegóły książki o podanym ID z bazy danych. Wykonuje procedurę p_info_ksiazka i pobiera jej wynik. Jeśli książka o podanym ID istnieje, renderuje szablon <i>HTML</i> z jej szczegółami, w przeciwnym razie generuje komunikat o braku książki. Obsługuje także błędy połączenia z bazą danych i błędy wywołania procedury.

F7 wypozycz_ksiazke()

Funkcja obsługuje proces wypożyczania książki przez użytkownika. Jeśli żądanie jest metodą POST, pobiera ID książki z formularza i sprawdza jego poprawność. Następnie nawiązuje połączenie z bazą danych przy pomocy funkcji get db connection() i sprawdza przez sesję czy użytkownik jest zalogowany. Jeśli powyższe warunki są spełnione, wykonuje procedurę p_wypozycz_ksiazke, składowaną aby zarejestrować wypożyczenie książki przez zalogowanego użytkownika. Po zakończeniu operacji zamyka połączenie i wyświetla komunikat potwierdzający wypożyczenie książki przy użyciu wypozyczono.html. Obsługuje błędy związane z połączeniem z bazą danych, wykonaniem operacji na bazie danych czy używaną metodą (jeśli nie jest nią POST).

F8 wypozyczenia()

Funkcja pobiera listę wypożyczeń zalogowanego użytkownika. Najpierw sprawdza, czy użytkownik jest zalogowany i jeśli nie, przekierowuje go do logowania, а nastepnie połączenie z bazą danych za pomocą funkcji gt db connetion(). Jeśli połączenie się powiedzie, wykonuje procedurę p_wypozyczenia, aby pobrać listę wypożyczeń zalogowanego użytkownika na podstawie jego ID. Wyniki wywołania procedury są pobierane za pomocą pętli i przypisywane do zmiennej borrowings. Po zakończeniu operacji połączenie z bazą danych jest zamykane, a dane są przekazywane do wypozyczenia.html, aby wyświetlić je na stronie. Funkcja obsługuje także błędy związane z połączeniem z bazą danych, wykonaniem procedury oraz inne błędy ogólne.

F9 zwroc ksiazke()

Funkcja obsługuje proces zwracania książki przez zalogowanego użytkownika. Jeśli żądanie jest metodą POST, z formularza pobierane jest id_wypozyczenia, które jest dokonywane. Nastepnie za pomoca funkcji get db connection() nawiązywane jest połączenie z bazą danych i jeśli się ono powiedzie, wywoływana jest procedura składowana p zwroc ksiazke z podanym ID wypożyczenia. Po zakończeniu jej wykonywania, połączenie z bazą danych jest zamykane i renderowany jest szablon zwrocono.html. Funkcja obsługuje także błędy związane z połączeniem z bazą danych, wykonaniem procedury, metodą (jeśli nie jest nią POST), ID wypożyczenia oraz inne błędy ogólne.

F10 grzywny()

Funkcja pobiera listę grzywien zalogowanego użytkownika. Po sprawdzeniu czy użytkownik jest zalogowany, albo przekierowuje go do strony logowania, albo rozpoczyna nawiązanie połączenia z bazą danych poprzez funkcję get db connection(). Jeśli połączenie się uda, wykonuje procedurę składowaną p grzywny, aby pobrać listę grzywien zalogowanego użytkownika na podstawie jego ID przechowywanego w sesji. Wyniki są pobierane za pomocą pętli i przechowywane w zmiennej grzywny. zakończeniu operacji połączenie z bazą danych jest zamykane, a dane są przekazywane do szablonu grzywny.html, aby wyświetlić je na stronie. Funkcja obsługuje błędy związane z połaczeniem z baza danych, wykonaniem procedury oraz inne błędy ogólne.

Funkcja obsługuje proces opłacania grzywny za przetrzymanie książki. Początkowo sprawdza, czy żądanie jest metodą POST i jeśli tak, pobiera ID grzywny z formularza i sprawdza poprawność jej identyfikatora. Następnie nawiązuje połączenie z bazą danych przy pomocy funkcji get_db_connection() i wywołuje procedurę składowaną p oplac grzywne z podanym ID grzywny, aby zarejestrować jej spłatę. Na koniec zamyka połączenie z bazą danych i renderuje szablon potwierdzenia spłaty. Funkcja obsługuje błędy związane z identyfikatorem grzywny, połączeniem z bazą danych, wykonaniem procedury składowanej, metodą (jeśli nie jest nią POST) oraz inne błędy ogólne.

Spis załączników

Wszystkie dodatkowe pliki projektu znajdują się w załączonym archiwum pliki_projektu.zip.

1. prezentacja_dzialania.mp4 – krótki film ilustrujący działanie stworzonej aplikacji oraz jej współpracę z bazą danych.

Źródło muzyki do filmu: https://www.youtube.com/watch?v=Bt426WbUpow

2. kod_zrodlowy – folder zawierający wszystkie pliki kodu aplikacji - /static, /templates oraz main.py.